

Riktlinjer för organiserad barnverksamhet i förening

Säkerhet

Det är viktigt att tänka igenom olika säkerhetsaspekter då man organiserar barnverksamhet. När man minst anar det kan olyckan vara framme och då är det bra att ha någon form av förberedelse och att man på förhand funderat på hur man ska agera.

Att tänka på:

- Behöver vi försäkringar som täcker barnverksamheten?
- Var finns säkerhetsplanen / räddningsplanen för föreningen?
- Var finns första hjälpen-utrustningen?
- Vilken första hjälpen-kompetens har ledaren?
- Vem är huvudansvarig för säkerheten?

Ledarens roll och ansvar

När en förening arrangerar barnverksamhet är det föreningen/styrelsen som bär det yttersta ansvaret, inte ledarna. Föreningen ansvarar för att handleda ledarna.

Att tänka på:

- Hur många ledare behövs?
 - Inget lagstadgat direktiv finns, men fundera över vilken typ av verksamhet som ordnas och hur många ledare som vore lämpligt. Delat ledarskap är alltid att föredra.
 - Folkhälsans rekommendationer: 2 ledare per 8 barn, max. 60 barn på 4-5 ledare.
- Vad är ledarens ansvar kontra föreningens ansvar om det händer en olycka/incident? Känner alla till hur ansvarsgången ser ut? Vem är kontaktpersonen för verksamheten?

Hantera personuppgifter

Det är viktigt att hantera speciellt barns personuppgifter med försiktighet. GDPR gäller även föreningsverksamhet. Se till att alla listor med barnens namn/kontaktuppgifter förvaras oåtkomliga för utomstående.

Att tänka på:

- Vilka personuppgifter behöver vi samla in?
- Hur hanterar vi namnlistor?
- Hur får vi kontakt med vårdnadshavarna om det händer barnet något?
- Hur hanterar vi tystnadsplikten?

Bemöta barn

Det är viktigt att ledaren bemöter alla barn likadant och att alla barn känner sig sedda. Var aktsam på att inget barn lämnas utanför i leken. Det är ledarens ansvar att skapa en bra och trygg atmosfär.

Att tänka på:

- Kan vi alla barns namn?
- Har vi gjort upp och kommunicerat gemensamma spelregler för verksamheten också till barnen?
- Vilken typ av lekar leker vi, inkluderande eller tävlingsinriktade?
- Uppmärksammar vi egenskaper snarare än utseende / aktiviteten istället för prestationen?

Praktiska arrangemang

Det gäller att ha en klar plan och ett syfte för föreningens barnverksamhet. Börja med att fundera på varför ni vill ordna barnverksamhet i föreningen och vilket behov av verksamhet det finns i närområdet. Bestäm om ni vill ordna något regelbundet eller mer av engångskaraktär, och vem som är er målgrupp. Därefter tillkommer fler praktiska frågor som ni ska ta ställning till (Vad? Var När? Hur?).

Att tänka på:

- Är utrymmet ändamålsenligt för barnverksamheten?
- Vilken tid är ledaren på plats (innan och efter verksamheten)? Har vi kommunicerat ut när barnen kan lämnas / hämtas?
- Har vi tillräckligt många ledare för att verksamheten ska vara trygg?
- Hur finansierar vi verksamheten?
- Hur marknadsför / informerar vi om verksamheten?

Valet av lek

Leken främjar barnets utveckling, lärande och välbefinnande. Genom organiserad lek kan barnen lära sig olika kompetenser. Det är bra att på förhand ha tänkt igenom vad man vill / vill lära ut med den lek som väljs. Även vid fri lek är det viktigt att ledaren är närvarande och följer med hur leken utvecklas för att se till att den är trygg och att alla som vill får vara med.

Att tänka på:

- Vad vill vi uppnå med leken?
- I vilket skede passar leken in? Ska leken t.ex. aktivera eller lugna ner barnen?
- Vilka lekar passar vilken grupp?

Tips på lekar:

Folkhälsans lekdatabas - <https://lekar.folkhalsan.fi>

WAU ry - <https://www.wau-ry.fi/sv/lekbank/lekarkivet.se>

Källa: Yvonne Nyberg, koordinator för verksamhet för barn och unga, Folkhälsan